

Pohorelský hlásnik 2013/09

informačné noviny Obce Pohorelá;

ročník IX.; SEPTEMBER 2013;

- ZADARMO

Oslavy 69. výročia Slovenského národného povstania

Už po trinásťkrát sa občania Pohorelej a Liptovskej Tepličky stretli na spoločných oslavách Slovenského národného povstania. Dňa 22.8.2013 položili Pohorelci veniec k pamätnej tabuli partizánskej brigády Jánošík na horárni pod Staníkovom, ktorá bola počas SNP sídlom partizánskej brigády pod vedením kapitána Ernesta Bielika, čestného obyvateľa obce Pohorelá. Zároveň prerokovali so zástupcami Liptovskej Tepličky organizačné zabezpečenie osláv 69. výročia SNP, ktoré sa konali v sobotu 31.8.2013 v Pohoreleji.

Samotným oslavám predchádzala spoločná účasť na svätej omši v našom kostole Sedembolestnej Panny Márie, ktorú celebraval vdp. Mgr. Slavomír Marko. Po nej položili veniec na hrob dvoch partizánov, ktorí padli počas bojov v SNP. Oslavy pokračovali na námestí obce pri pomníku padlých v 1. a 2. svetovej vojne. V úvode predseda ZO SZPB Pohorelá Ján Lakanda privítal hostí, Jozefa Kalmana, starostu Pohorelej, Slavomíra Kopáča, starostu Liptovskej Tepličky, Jána Pavlovčína, tajomníka OblV SZPB Poprad, Jána Šuleja, predsedu OblV SZPB Brezno, Štefana Koreňa, predsedu ZO SZPB Liptovská Teplička a zúčastnených občanov z oboch obcí.

Po kultúrnom programe, ktorý pripravili členovia ZO SZPB Pohorelá pod vedením jej tajomníka Jozefa Matúša a príhovoroch hostí nasledovala spoločná prehliadka výstavy dokumentačných materiálov o SNP, činnosti ZO SZPB Pohorelá ako aj výstavy makiet tankov, lietadiel a inej bojovej techniky používanej v národnoslobodzovacom boji. Výstavu pripravil Jozef Krnáč. Nasledoval zápis prítomných účastníkov do pamätnej knihy obce Pohorelá a podpis dohody o vzájomnej spolupráci medzi ZO SZPB oboch obcí, ktorú podpísali ich predsedovia.

Spoločné posedenie pri guľášoch v esprese Pod Orlovou, spiestrené osobnými spomienkami 87-ročného Františka Tlučáka, priameho účastníka SNP pokračovalo spevom partizánskych a revolučných piesní. Čas rýchlo plynul a pri rozlúčke s priateľmi z Liptovskej Tepličky sme si sľúbili, že pri budúcoročných oslavách 70. výročia SNP sa opäť stretneme, tentoraz na severnej strane Nízkych Tatier v ich rázovitej obci.

- J.Šulej -

(foto: A.Lakandová, J.Pompura, J.Šulej)

Za pomoc pri realizácii tohto slávnostného podujatia patrí poďakovanie Ing. Jozefovi Baranovi – majiteľovi reštaurácie Pod Orlovou, p. Jozefovi Tlučákovi – predsedovi PD Agropohorelá, p. Jánovi Datkovi – predsedovi Družstva vlastníkov a chovateľov oviec a kôz, Pohrebniectvu Milana Halušku, Obecnému úradu v Pohoreleji, členom výboru ZO SZPB Pohorelá, FSK Kráľova hoľa, žiakom ZŠsMŠ, vdp. Mgr. Slavomírovi Markovi, hosťom z Liptovskej Tepličky a všetkým zúčastneným.

- J. Lakanda -

Mesto Tisovec a

obce Pohorelá a Závodka nad Hronom
pozývajú na

**32. ročník diaľkového turistického pochodu
Pohorelá - Tisovec**

„Clementisovou cestou“

v sobotu 21. septembra 2013

odchod účastníkov je o 7:00 hod.
zo železničnej stanice

(pre menej zdatných turistov je pripravená preprava autobusom zo sedla Burda do Tisovca)

15:30 - pietny akt pri pamätníku Vladimíra
Clementisa a návšteva rodného domu
v Tisovci

16:00 - vystúpenie hudobnej skupiny
Slovak Tango
(odchod autobusom z Tisovca
cca o 17:30 hod.)

Trasa pochodu prechádza krásnou jesennou
prírodou Muránskej planiny.

Pred 140 rokmi sa narodil Max ŠVABINSKÝ

(celým menom Maxmilian Theodor Jan Švabinský),

- český maliar a rytec, jeden
z najvýznamnejších českých umelcov
dvadsiateho storočia.

- narodil sa 17. septembra 1873 v Kroměříži a zomrel
10. februára 1962 v Prahe

Tridsať rokov minulého storočia trávil v Pohorele,
býval vo vilke v Pohorelskej Maši. Počas týchto
pobytov maloval okolitú krajinu, ľudské postavy či
portréty.

Obraz „Chlapec z Pohorelé“

**UPOZŇUJEME občanov, že ŽLTÉ VRECIÁ SÚ URČENÉ VÝHRADNE
NA ZBER PLASTOV. Firma Brantner žlté vrecia s uloženým zmesovým
odpadom neodoberie! Rovnako náhradné žlté vrecia poskytne Obecný úrad
v Pohorele bezplatne IBA NA VÝMENU za plné žlté vrecia s plastmi.**

Termíny zberu komunálneho odpadu

4.9.	18.9.	2.10.	16.10.	30.10.
------	-------	-------	--------	--------

Žiadame občanov, aby si nádoby
vyložili pred brány už deň vopred,
pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

17.-18. september	15.-16. október
-------------------	-----------------

Zbierajú sa len ŽLTÉ plné a zaviazané
vrecia. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby
sa zmenšil ich objem)

V Charlestone v Západnej Virgínii v USA sa opäť rozozvučal slovenský folklór

Po dvoch rokoch sa vystúpenie Jozefa
Maka z Banskej Bystrice v sesterskom
meste Charleston v USA opäť opakovalo.
Tento rok sa konala prvá oficiálna návšteva
mesta Charleston z Banskej Bystrice
spolu aj s pánom primátorom, s prorektorom
pre medzinárodnú spoluprácu, s primárom
internej kliniky a Jozefom Makom, Veronikou
Bodnárkovou a Andreou Makovou, ktorí sa
postarali o kultúrny program. Po týždňovom
přítvaní, návštev, stretnutí a porád prišiel na rad
víkend počas ktorého pod uvedením
Andrey Makovej vystúpili Jozef Mak a Veronika
Bodnárková so slovenskými ľudovými piesňami
z Horehronia. Vystúpenie trvalo vyše pol hodiny
avšak aj za takú krátku dobu si účinkujúci
získali srdcia divákov. Po vystúpení nasledoval
rozhovor do miestnych novín. V nedeľu nasledovalo
opäť vystúpenie, na ktoré sa prišli pozrieť aj
Slováci žijúci v Štátoch, ktorí sa o Slovákoch
dozvedeli z novín. Návšteva sesterského mesta
dopadla nad všetky očakávania a na záver
opäť zneli pozvania na slovenské festivaly ako
Heľpa, Východná alebo Detva. Časť vystúpenia
na festivALLe v Charlestone WV v USA nájdete
na youtube.

-A.Maková-

FIDE OPEN Pohorelá 2013

Od štvrtku 8.8.2013 sa v Pohorele uskutočnil už 12. ročník
šachového turnaja, ktorý usporiadal domáci oddiel ŠK Orlová
Pohorelá za podpory Obce Pohorelá a Krajského
šachového zväzu Banská Bystrica.

Tohto roku si ho prišlo zahrať 20 hráčov Slovenska, a jeden hosť
zo susedných Čiech, ktorý bol aj najvyššie nasadený. Svoju dominanciu nepotvrdil a skončil až tretí s rovnakým počtom bodov ako víťaz – Patrik Kravec talent zo Sabinova, ako aj druhý v poradí Željko Banduka. Rovnako po päť bodov dosiahol aj štvrtý Radim Pánis z Banskej Bystrice a Snider Lukáš z ŠK Podpopoľanie. Najlepší dôchodca bol Ján Rogoz z ŠK Jelšava a najlepší domáci hráč Jozef Kanoš – celkovo zo 4 bodmi na 7. mieste. Cenu pre najlepšieho žiaka si odniesla Kravcová Andrea, rovnako ako aj cenu pre dievča.

Organizátori ďakujú touto cestou vedeniu ZŠsMŠ Pohorelá, Obecnému úradu v Pohorele, KŠZ B.B. a všetkým, ktorí pomohli k úspešnému zorganizovaniu turnaja.

- Jozef Kanoš -

POHORELSKÝ "HOCKEYBALL SUMMER CLASSIC" 2013

V predposlednú augustovú sobotu skupinka hokejových a hokejbalových pohorelských nadšencov za podpory Obce Pohorelá, OZ OPORA Pohorelá a Krčmy Pri Mlne usporiadali na viacúčelovom ihrisku ďalší ročník hokejbalového turnaja.

Výsledky:

1. miesto: Peter Polák, Miroslav Malecký, Jozef Ciper, Ján Vernarský, Jozef Tlučák, Jakub Černák;
2. miesto: Ján Syč, Michal Tlučák, Ján Tlučák, Jakub Štuber, Jozef Baksa;
3. miesto: Jaroslav Haľak, Ján Rochovský, Jozef Siman, Ivan Tešlár, Ján Pompura, Adam Lysina;
4. miesto: Juraj Polák, Jozef Šajša, Jozef Kanoš, Maroš Siman, Peter Kanoš

Brankári: Andrej Polák, Samuel Prč,

Najlepší strelec: Ján Syč; najužitočnejší hráč: Michal Tlučák; najrozhľadnejší hráč: Ján Tlučák

Skelú turnajovú atmosféru okrem hráčskych výkonov dotváral aj DJ Maxi. Hráčom prišlo aj ideálne letné počasie.

Pohorelá mala zastúpenie aj na Medzinárodných leteckých dňoch SIAF 2013, ktoré sa konali 31.8.-1.9.2013 na Letisku Sliac. Mužská spevácka skupina FSK Kráľova hoľa z Pohorelej spolu s chlapmi zo FS Šumiačan, z FSK Telgártu a FSK Vernáru v otváracom ceremoniáli festivalu zaspievali hymnu Slovenskej republiky a legendárnu ľudovú pieseň „Na Kráľovej holi“. Mohutné horehronské hlasy zožali obrovský úspech.

Detský etnotábor

Deti z Nizkoprahovského zariadenia pre deti a mládež Erko Jihlava spolu s deťmi z Detského charitného domu Sv. Lujzy z Nitrý sa zúčastnili v auguste týždenného pobytu v našej obci financovaného s rakúskym Fondom Komenský. Počas pobytu v Penzióne Hron mali pre nich pracovníci z Oblastní charity Jihlava pripravené workshopy, kde sa deti mohli niečo dozvedieť a i vyskúšať. Dvoma večernými workshopmi oživil i pohorelské námestie. Prvým bol večerný hudobný koncert, v ktorom po vystúpení nášho Janka Halušku sa predstavili účastníkom pobytu, ale aj divákovi z obce, rómski muzikanti – Petr Horváth a nevidiaci Mário Bihári.

Nechýbala ani bubenická show na záverečný večer, kde sa vďaka lektorom zo skupiny AFRO CAMPANA deti stali súčasťou bubenického orchestra a zahrli pred divákmi z našej obce.

Celým pobytom sprevádzali deti etnokurzy pod vedením Lukáša Janošku. Podľa vyjadrenia detí veľkým zážitkom pre všetkých bola i exkurzia k bačovi, kde mali deti a mládež možnosť ochutnať ovčí syr aj žinčicu.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

88 rokov

22.9. Margita Detvajová, Pohorelská Maša 10

87 rokov

8.9. Mária Hlaváčiková, Pohorelská Maša 66

86 rokov

1.9. Anna Tešlarová, Kpt.Nálepku 276
25.9. Mária Krupová, Za Vršok 235
27.9. Františka Rašiová, Jánošíkova 420

85 rokov

18.9. Mária Matušová, Za Vršok 839
21.9. Mária Gandžalová, Za Potokom 712

75 rokov

24.9. Blažena Kanošová, Hviezdoslavova 44

70 rokov

4.9. Elena Koprášová, Jánošíkova 435

65 rokov

3.9. Veronika Halušková, M.R.Štefánika 688
18.9. Emília Rosiarová, Pohorelská Maša 11
25.9. Jozef Šťavina, Kpt.Nálepku 139
17.9. Mária Hazáková, Za Vršok 242

60 rokov

10.9. Jozef Kanoš, Orlová 614

MLADOMANŽELIA

3.8. Janka Janošková, M.R.Štefánika 689
a Michal Badinský, Banská Bystrica

10.8. Martina Kanošová, Kpt.Nálepku 11
a Viktor Ľasko, Vranov nad Topľou

10.8. Viktória Šillingová, Plešivec
a Jozef Vojtko, Športová 359

17.8. Michaela Pribilincová, Jánošíkova 426
a Ondrej Paľus, Jánošíkova 426

30.8. Anna Orolinová, Poh.Maša 14
a Martin Mašlonka, Košice

NOVORODENCI

15.8. Andrej Kuklica, Kpt.Nálepku 260

18.8. Bibiana Rochovská, Clementisova 796

23.8. Bianka Boháčová, Clementisova 786

ZOMRELI

Ján Ševc
Clementisova 820
(* 9.11.1956 - † 29.8.2013)

Obnovený autobusový spoj

S účinnosťou od 1.9.2013 bol obnovený autobusový spoj na trase Prievidza - Prešov a späť

Prievidza	Pohorelá	Poh.Maša	Prešov
† ✱ 19:40	16:37	16:34	13:20
© ✱ 5:30	8:45	8:48	12:00

Vysv.: ✱ ide v pracovných dňoch;

† ide v nedeľu a štátom uznané sviatky; © ide v sobotu

LS & MS Pohorelá 2012-2013

Janka

Riško

Matejko

Bibka

Dominik

Emmka

Jakubko

Alexandra

Patko

Bianka

Martinko

Pre našich prváčikov bol 2. september 2013 významným dňom. Na plných deväť rokov sa pre nich otvorila brána školy, kde sa naučia čítať, písať, počítať a získajú veľmi veľa nových vedomostí. Veríme, že sa budú snažiť a školské povinnosti hravo zvládnu. Im, ale aj všetkým školákovi želáme veľa úspechov a radosti v škole. (Na fotografii tablo bývalých škôlkarov, ktorí absolvovali predškolskú výchovu v našej materskej škole: Janka Hipiková, Riško Kalman, Matejko Tešlár, Bibka Zlúkyová, Dominik Gažúr, Emmka Vajdiková, Jakubko Kanoš, Alexandra Mecková, Patko Palus, Bianka Tlučáková, Martinko Baksa)

Obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

1923 – OBEČNÉ VOLBY: Voľba rychtára za bývalej maďarskej nadvlády odhavovala sa na ulici pred obecným domom za prítomnosti hlavného slúžného (foszolgabíro) a občanov, ktorí volili rychtára a ostatných funkcionárov akklamáciou. Zvolený rychtár prevzal od starého rychtára rychtársku palicu a so svojimi voľbami odobral sa na „oldomáš“ buď do kčmy alebo ich zaviedol do svojho domu. Pri „oldomáši“ utratil novozvolený rychtár 20 – 30 zlatých, obnos na tie časy značný.

4. septembra 1923 boli prvé obecné voľby dľa volebného rádu republiky Československej. Z týchto voľieb vyšiel ako prvý starosta Jozef Matuš a vicestarosta Juraj Datko cupák. Po ňom bol zvolený zo slovenskej ľudovej strany Juraj Borlok za starostu a Matej Tereš za podstarostu. Tieto voľby sa konali 16. októbra 1927. V nasledujúcich obecných voľbách 27. septembra 1931 vyšiel starostom Ján Mandrák, prvým miestostarostom Juraj Kubík a druhým Jozef Alberty. Všetci za stranu sociálne – demokratickú.

1953 – ZMENA RIADITEĽA ŠKOLY: Z príkazu KŇV výmer zn. IV/4 – 428 – 5/8 – 53 – B prevzala riaditeľstvo osemročnej – strednej školy Magda Božanská s platnosťou ihneď. Dosavadný riaditeľ (pozn.red.: Anton Vajčík) bol preložený najprv do Slanej Lehoty, potom ponechaný v Pohorelej ako učiteľ a napokon preložený do Bravčova.

ZMENA FARÁRA: Doterajší farár Štefan Kašaj bol preložený do Rákošu. Prestahoval sa v nedeľu dňa 30. aug. 1953. Novým farárom je Emil Kapusta.

ZRIADENIE OSEMROČNEJ STREDNEJ ŠKOLY: V dôsledku nového školského zákona Povereníctvo školstva a osvetu zriadilo osemročnú strednú školu výnosom zo dňa 29. VII. 1953 č. 69.036/53 – I/5 od 1. IX. 1953.

1973 – POLITICKÝ A VEREJNÝ ŽIVOT: Obec spravuje Rada MNV v tomto zložení: Funkciu predsedu vykonáva Paroš Ján. Členmi rady sú: Hazák Ján – podpredseda, Janošková Mária – tajomníčka, Matuš Juraj – člen, MVDr. Kamzík Martin – člen, Kanoš Ján – člen, Matula Štefan – člen. Zasadnutia Rady MNV sa konali pravidelne po celý rok podľa plánu práce vždy dvakrát v mesiaci. Aj zasadnutia pléna MNV sa uskutočňovali presne podľa plánu práce jedenkrát v mesiaci. Oba orgány veľmi opatrne a účinne riešili všetky obecné problémy a zabezpečovali a organizovali práce pre plnenie volebného programu. Pokračujú dôsledne v práci, ktorú začali vykonávať hneď po voľbách.

Politický život v našej obci veľmi účinne a na vysokej úrovni organizuje Výbor Dedínskej organizácie KSS. Funkciu predsedu už od roku 1969 vykonáva s. Matuš Juraj, riaditeľ školy. Za toto obdobie získal mnoho kvalitných organizačných a riadiacich schopností, a to sa kladne odzrkadľuje v politickom živote obce. Výbor DOKSS a Rada MNV zorganizovali v tomto roku účinnú masovú agitáciu pre socializáciu dediny, ktorá sa skončila s veľmi pozitívnym výsledkom.

PRÍJEMSEL A OBCHOD: V Strojmalte pokračovali vo výstavbe budovy pre materskú školu a budovy pre verejnú bezpečnosť. Na úseku obchodnej siete zameriavali sa kontrolné orgány na dodržiavanie predajného času, ďalej na dodržiavanie správneho sortimentu tovaru, na svedomitost predaja, na dodržiavanie cenovej politiky a na hygienu predaja a hygienu predajní a skladovacích priestorov.

JRD – PRÍPRAVA K UTVORENÍU: DO KSS a MNV zorganizovali a uskutočnili koncom roka veľmi významnú politickú a pre obec historickú udalosť. Za pomoci poslancov MNV, učiteľského kolektívu, zložiek Národného frontu a ostatných agitátorov získali pre socializáciu našej obce formou masovej agitácie väčšiu občanov. Na základe podpísaných prihlášok sa pristúpilo k výberu stavaniska pre farmu na ustajnenie 800 dojníc a 1000 kusov oviec.

Na úspechu tejto akcie majú veľkú zásluhu v prvom rade členovia Výboru DO KSS a funkcionári MNV. Členovia výboru riadili priebeh agitačnej práce, boli neustále v styku s agitačnými dvojicami, účinne im radili a správne inštruovali. Uskutočňovali styk s nadriadenými stranickými a štátnymi orgánmi, robili kádrovú prípravu funkcionárov pre JRD. Pracovali i agitačne, robili pohovory s občanmi, ktorí ešte váhali, presviedčali ich argumentami o nutnosti socializácie obce pre zvýšenie životnej úrovne všetkých občanov. Najviac prihlášok sa podpísalo na MNV, kde operatívne pracoval Výbor DO KSS.

ŠKOLSTVO: Naša ZDŠ má stále 18 tried a 1 triedu elokovanú v Pohoreľskej Maši. Funkciu riaditeľa školy vykonáva s. Matuš Juraj, ktorý je zároveň aj predsedom DOKSS. Funkciu zástupcu riaditeľa školy vykonáva s. Halaj Juraj. Na škole v tomto roku vyučovali:

Garecová Zuzana, Šajšová Soňa, Chlebušová Ružena, Kemenyová Alíca, Králiková Mária, Kršňáková Elena, Lojda Ladislav, Šulejová Mária, Schiller Jozef, Schillerová Helena, Albertyová Ľubica (odišla začiatkom júla na ZDŠ v Pohronskej Polhore), Tešlár Ján, Tešlarová Viera, Šuchaňová Marta, Vojtková Zuzana, Frajtová Marta (odišla začiatkom júla do okresu Poprad), Bakšová Anna, Návoy Peter, Kvačkajová Eva. V školskej družine pracovali výchovateľky Loceková Valéria a Lásková Vlasta. Funkciu pionierskej vedúcej vykonáva od 1. septembra Mikolajová (Lakandová) Anna. Administratívnu pracovníčkou na škole je Gandžalová Eva.

Na konci školského roka 1972/73 mala škola 454 žiakov a na začiatku školského roka 1973/74 447 žiakov. Počet žiakov má klesajúcu tendenciu.

Kultúrna činnosť školy bola aj tohoto roku dobrá. Žiaci vystupovali na všetkých oslavách s programami, ktoré s nimi nacvičili triedni učitelia. Veľmi peknú činnosť vyvíjal súbor Mladosť. Vedie ho už niekoľko rokov učiteľ tunajšej školy s. Tešlár Ján. Pod jeho vedením sa neustále zvyšuje umelecká úroveň súboru. Súbor vystupoval na všetkých oslavách.

O športovú činnosť sa už tiež niekoľko rokov stará učiteľ telesnej výchovy s. Schiller Jozef. Aj tohoto roku sa zameriaval na ľahkú atletiku a lyžovanie. Tak to robí už niekoľko rokov. Žiaci sa zúčastňujú okresných a krajských pretekov, na ktorých sa umiestňujú na popredných miestach.

Na materskej škole funkciu riaditeľky vykonáva s. Balohová Mária. MNV výstavbe novej budovy materskej školy i v tomto roku venoval veľkú pozornosť, lebo terajšia kapacita školy nestačí uspokojiť záujem rodičov o zaškolenie svojich detí a potrebu zaškoliť všetky deti, ktorých matky pracujú, ale otázka výstavby ostáva voľakou na mýtvo bode. V školskej jedálni sa pomery nezmenili. Vedúcou je Bakšová Mária. V kuchyni pracujú štyri kuchárky pod vedením Glejdúrovej Anny. Kuchynia a jedáleň sú veľmi dobre vybavené. Pôsobia estetickým dojmom na prítomných. Pripravovaná a podávaná strava bola i v tomto roku hygienicky zhotovená – varená. Bola kvalitná, chutná a kaloricky zodpovedala biologickým potrebám školopovinne mládeže. V jedálni sa stravovalo asi 250 žiakov a učiteľov. Dozor vykonávajú učitelia, ktorí sa tam stravujú. Dozor organizuje a zabezpečuje riaditeľstvo školy. Od žiakov stravníkov sa vyžaduje spoločenské chovanie a kultúrnosť stolovania.

-Dnešní 55-nici

-školský rok 1972/73 -

Pohoreľský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2013/9, ročník IX., - NEPREDAJNÉ -

vydáva Obecný úrad v Pohorelej; Redakcia: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk

Uzávierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci. Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a tlač: OÚ Pohorelá.

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.